

V Bruseli 20. septembra 2019
(OR. en)

11965/1/19
REV 1

RECH 422
COMPET 611
MI 634
IND 226

POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo
Komu: Rada

Predmet: *Príprava zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutoční 26. – 27. septembra 2019*
Rozvoj našej hospodárskej základne:
a) vízia dlhodobej stratégie udržateľného rastu
prezentácia predsedníctva
diskusia o smerovaní

Správa predsedníctva

Rozvoj našej hospodárskej základne: vízia dlhodobej stratégie udržateľného rastu

Diskusia o smerovaní

1. Úvod

Silná hospodárska základňa a udržateľný rast majú kľúčový význam pre tvorbu pracovných miest a prosperitu Európy, ako aj pre jej postavenie na celosvetovej scéne. Európa v priebehu rokov zabezpečila prosperitu a blahobyť pre svoj priemysel, podniky a občanov. Súčasný európsky model rastu však čelí novým skutočnostiam, ako je napr. zmena klímy, tvrdá celosvetová hospodárska súťaž, rýchly rozvoj a transformácia technológií a potreba nových zručností na prispôsobenie sa technologickým a spoločenským zmenám.

Európa má dobré predpoklady na to, aby mohla v súvislosti so zvládaním týchto zmien a vývoja zaujať vedúce globálne postavenie. EÚ z toho dôvodu potrebuje nový komplexný, ambiciózny a na budúcnosť orientovaný program rastu s efektívnymi nástrojmi na zlepšenie svojej produktivity a konkurencieschopnosti na svetových trhoch, zabezpečujúc pritom, aby bol hospodársky rast environmentálne a sociálne udržateľný.

V reakcii na túto potrebu a na výzvu na posilnenie našej hospodárskej základne vypracovalo predsedníctvo správu o programe udržateľného rastu. V správe sa opisuje nový integrovaný prístup k udržateľnému rastu, v kontexte ktorého sa zdôrazňuje, že príspevky jednotlivých relevantných oblastí politiky spočívajúce v starostlivo vybraných a dobre cielených politických opatreniach sú spoločne efektívnejšie a ponúkajú väčšie synergie než v prípade ich samostatného uplatňovania. Je zrejmé, že úspešný a spravodlivý prechod na klimaticky neutrálne digitálne hospodárstvo založené na výskume a inovácii je spoločným cieľom všetkých politík, ktoré sú relevantné z hľadiska udržateľného rastu. Vhodne vybraná kombinácia rôznych politických opatrení by okrem toho mohla lepšie reagovať na oprávnené obavy občanov, pokiaľ ide o ich vyhladky do budúcnosti, zamestnanosť, bezpečnosť a živobytie vo všeobecnosti.

Správa predsedníctva bola vypracovaná participatívnym spôsobom a členské štáty vyjadrili svoje stanoviská a názory vo viacerých fázach a na viacerých fórach, a to aj na politickej úrovni. Ministri si na neformálnom zasadnutí ministrov zodpovedných za konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutočnilo 4. a 5. júla v Helsinkách, vymenili názory na udržateľný rast a priority pracovného programu budúcej Komisie. Správa sa potom vypracovala v rámci pracovných skupín Rady pre vnútorný trh, priemysel a výskum. Pracovná skupina na vysokej úrovni pre konkurencieschopnosť a rast prispela k týmto diskusiám z hľadiska viacerých oblastí politiky a prioritných tém. Výsledok prípravných prác sa uvádza v správe predsedníctva, ktorá je priložená k tejto poznámke.

2. Hlavné posolstvá správy predsedníctva

V správe sa identifikujú kľúčové politické ciele v kontexte nasledujúceho programu Komisie, ako aj opatrenia na ich splnenie. Tieto ciele, a teda hlavné posolstvá správy, sú nasledovné:

- *Dosiahnutie spravodlivého prechodu na klimaticky neutrálne odvetvia **priemyslu, výroby a služieb**, podpora obnovy a zvyšovanie úrovne digitalizácie európskych priemyselných odvetví a rozvoj silných globálnych a európskych priemyselných hodnotových reťazcov;*
- *Posilnenie **jednotného trhu**, ktorý bude ústretový k inovácii a ponúkne priaznivejšie podnikateľské prostredie – najmä pre MSP, rozširujúce sa podniky a služby, a preskúmanie toho, ako podniky zabezpečujú, že ich správanie je environmentálne a sociálne zodpovedné;*
- *Podpora prechodu na základe inovácií, ktorý bude sprevádzať **ambiciózny súbor politík** sústredený na investície do **znalostí**, uplatňovanie **výsledkov výskumu** a zavádzanie **inovácií** do praxe, pričom sa výskum a inovácia identifikujú ako kľúčová hybná sila produktivity, politík a riešení pre udržateľný rast;*
- *Zabezpečenie toho, aby sa EÚ stala svetovým lídrom v oblasti **digitálneho hospodárstva** a celosvetovo atraktívnym trhom pre digitalizáciu a digitálne služby;*
- *Zvyšovanie konkurencieschopnosti a produktivity Európy prostredníctvom investícií do vzdelávania, kontinuálneho vzdelávania, rekvalifikácie, zvyšovania úrovne zručností a získavania nových **zručností** potrebných v digitálnom svete v rámci priemyselnej transformácie a prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo; a*
- *Posilnenie **vonkajšieho rozmeru** konkurencieschopnosti EÚ a lepšie využívanie príležitostí jednotného trhu s cieľom zlepšiť globálnu konkurencieschopnosť európskych priemyselných odvetví.*

3. Závěry

Nadchádzajúca Komisia bola zostavená tak, aby bola schopná reagovať na výzvy a príležitosti identifikované vyššie a v našich diskusiách: zmenu klímy, technologické príležitosti, sociálne spravodlivý prechod a nové medzinárodné partnerstvá. Predsedníctvo sa preto domnieva, že ambiciózny strategický plán udržateľného rastu by mal mať významné miesto v rámci pracovného programu novej Komisie, ktorý bude spájať a združovať relevantné oblasti politiky pre rast a konkurencieschopnosť, ako sa uvádza vyššie.

Fínske predsedníctvo vyzýva ministrov zodpovedných za konkurencieschopnosť EÚ, priemysel a vnútorný trh, ako aj výskum, aby sa:

- vyjadrili svoje názory na to, ako dosiahnuť pokrok v súvislosti s integrovaným prístupom k udržateľnému rastu,
 - vzali do úvahy, že hlavné posolstvá správy predsedníctva by mali prispieť k pracovnému programu Komisie na nadchádzajúcich päť rokov.
-

VÍZIA DLHODOBEJ STRATÉGIE UDRŽATEĽNÉHO RASTU

Správa predsedníctva – príprava zasadnutia Rady pre konkurencieschopnosť,

ktoré sa uskutoční 26. a 27. septembra 2019

Rozsah a účel správy predsedníctva

Na to, aby bola EÚ konkurencieschopnejšia na svetových trhoch a aby zabezpečila udržateľný hospodársky rast – tak z environmentálneho, ako aj zo sociálneho hľadiska, potrebuje komplexný, ambiciózny program rastu zameraný na budúcnosť.

Súčasný európsky model rastu čelí novým skutočnostiam, ako je napr. zmena klímy, tvrdá celosvetová hospodárska súťaž, rýchly rozvoj a transformácia technológií a potreba nových zručností na prispôsobenie sa technologickým a spoločenským zmenám.

Európa má dobré predpoklady a veľký potenciál na to, aby mohla v súvislosti so zvládaním týchto zmien a vývoja zaujať vedúce globálne postavenie. EÚ z toho dôvodu potrebuje nový komplexný, ambiciózny a na budúcnosť orientovaný program rastu s efektívnymi nástrojmi na zlepšenie svojej produktivity a konkurencieschopnosti na svetových trhoch, zabezpečujúc pritom, aby bol hospodársky rast environmentálne a sociálne udržateľný.

Program EÚ v oblasti rastu by mal mať holistickú povahu a mal by zahŕňať priority z rozličných politických oblastí, ako je napr. moderná priemyselná politika, jednotný trh, výskum a inovácia, digitalizácia a zručnosti. Úspešný a spravodlivý prechod na klimaticky neutrálne obehové hospodárstvo, ktoré efektívne využíva zdroje, je spoločným cieľom všetkých týchto politik udržateľného rastu.

Základom budúceho programu EÚ pre rast by preto mali byť tieto priority:

- *Dosiahnutie spravodlivého prechodu na klimaticky neutrálne odvetvia **priemyslu, výroby a služieb**, podpora obnovy a zvyšovanie úrovne digitalizácie európskych priemyselných odvetví a rozvoj silných globálnych a európskych priemyselných hodnotových reťazcov;*

- Posilnenie **jednotného trhu**, ktorý bude ústretový k inovácii a ponúkne priaznivejšie podnikateľské prostredie – najmä pre MSP, rozširujúce sa podniky a služby, a preskúmanie toho, ako podniky zabezpečujú, že ich správanie je environmentálne a sociálne zodpovedné;
- Zabezpečenie toho, aby sa EÚ stala svetovým lídrom v oblasti **digitálneho hospodárstva** a celosvetovo atraktívnym trhom pre digitalizáciu a digitálne služby;
- Podpora prechodu na základe inovácií, ktorý bude sprevádzať **ambiciózny súbor politík** sústredený na investície do **znalostí**, uplatňovanie **výsledkov výskumu** a zavádzanie **inovácií** do praxe, pričom sa výskum a inovácia identifikujú ako kľúčová hybná sila produktivity, politík a riešení pre udržateľný rast;
- Zvyšovanie konkurencieschopnosti a produktivity Európy prostredníctvom investícií do vzdelávania, kontinuálneho vzdelávania, rekvalifikácie, zvyšovania úrovne zručností a získavania nových **zručností** potrebných v digitálnom svete v rámci priemyselnej transformácie a prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo; a
- Posilnenie **vonkajšieho rozmeru** konkurencieschopnosti EÚ a lepšie využívanie príležitostí jednotného trhu s cieľom zlepšiť globálnu konkurencieschopnosť európskych priemyselných odvetví.

Podľa nášho názoru by mal mať tento strategický a ambiciózny plán udržateľného rastu v rámci pracovného programu nadchádzajúcej Komisie významné miesto.

Správa predsedníctva bola vypracovaná participatívnym spôsobom a členské štáty vyjadrili svoje stanoviská a názory vo viacerých fázach a na viacerých fórach, a to aj na politickej úrovni. Ministri si na neformálnom zasadnutí ministrov zodpovedných za konkurencieschopnosť, ktoré sa uskutočnilo 4. a 5. júla v Helsinkách, vymenili názory na udržateľný rast a priority pracovného programu budúcej Komisie. Správa sa potom vypracovala v rámci pracovných skupín Rady pre vnútorný trh, priemysel a výskum. Pracovná skupina na vysokej úrovni pre konkurencieschopnosť a rast prispela k týmto diskusiám z hľadiska viacerých oblastí politiky a prioritných tém. Výsledok prípravných prác sa uvádza v správe predsedníctva, ktorá je priložená k tejto poznámke.

Fínske predsedníctvo vyzýva budúcu Komisiu a budúce predsedníctva, aby vo svojej činnosti vychádzali zo zistení tejto správy a systematicky sa im ďalej venovali.

1. Úvod: Kontext

1. EÚ – členské štáty a nová Európska komisia – by sa mali k potrebe perspektívy udržateľného rastu postaviť konštruktívne. S cieľom reagovať na oprávnené obavy ľudí týkajúce sa ich vyhliadok do budúcnosti, pracovných príležitostí, bezpečnosti a živobytia vo všeobecnosti, ako aj ich obavy týkajúce sa environmentálnych otázok by pracovný program Komisie mal prinášať ambiciózne program rastu pre Európu v čase, keď sa globálna hospodárska súťaž zintenzívňuje a tradičné priemyselné odvetvia, podniky a pracovné miesta prechádzajú zásadnými zmenami.
2. V záveroch Európskej rady z marca 2019¹ sa identifikovali ďalšie kroky: silná hospodárska základňa má kľúčový význam pre prosperitu a konkurencieschopnosť Európy, ako aj pre jej úlohu na globálnej scéne. Súčasný európsky model rastu nestačí na to, aby európske podniky úspešne súperili a rozširovali sa alebo sa venovali otázkam technologického rozvoja a zmeny klímy bez výrazného zvýšenia produktivity, ktoré je len prvým z mnohých krokov.
3. Kľúčovou otázkou pre Európu z hľadiska konkurencieschopnosti a zamestnanosti je:

Aké opatrenia musí EÚ prijať, aby sa zabezpečil úspech ekonomík a občanov EÚ v globálnom hospodárstve s ohľadom na zrýchľujúce sa tempo technologických zmien a potrebu sociálnej a environmentálnej udržateľnosti?

¹ EUCO 1/19; Prioritné oblasti budúcej politiky rastu boli predmetom reflexie v rôznych kontextoch, napríklad na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť (máj 2019), v rámci nového strategického programu EÚ na roky 2019 – 2024, v správe zo zasadnutia okrúhleho stola na vysokej úrovni na tému Priemysel 2030 (jún 2019), vo vyhlásení skupiny priateľov priemyslu (december 2018) a v liste 17 členských štátov o budúcom vývoji jednotného trhu a digitálnej politiky (február 2019). Pracovná skupina na vysokej úrovni pre konkurencieschopnosť a rast okrem toho o tejto problematike rokovala z hľadiska viacerých oblastí politiky a prioritných tém.

4. EÚ sa musí celkovo zamerať na politiky, ktoré skutočne prispievajú k zvýšeniu rastu produktivity. Tieto politiky sa musia zakladať na vedomostiach, výskume a inovácii. Zvýšenie produktivity a umožnenie tvorby hodnôt vo všetkých hospodárskych činnostiach je kľúčové pre udržateľný rozvoj a blahobyt. Tempo a rozsah znalostných politík a inovácie bude mať čoraz väčší vplyv na úspech pri vytváraní hospodárskych hodnôt, udržateľného rastu a pracovných miest. Nové technológie, a najmä ich inovatívne využívanie, lepšie uplatňovanie výsledkov výskumu a urýchlenie ich zavádzania na trh majú zásadný význam. To si na druhej strane vyžaduje strategické zameranie sa na nové zručnosti, kontinuálne vzdelávanie a vzdelávacie systémy.
5. Environmentálna udržateľnosť a konkurencieschopnosť by mali byť v budúcnosti úzko prepojené. EÚ by sa mala usilovať o transformáciu na klimaticky neutrálne hospodárstvo s cieľom dosiahnuť ciele EÚ 2030 v oblasti klímy a energetiky, ciele Parížskej dohody a ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja. To predstavuje obrovskú výzvu, ale malo by sa to vnímať aj ako príležitosť. Je dôležité, aby bol prechod na klimaticky neutrálnu spoločnosť spravodlivý a riadne zohľadňoval sociálne a regionálne rozdiely. EÚ by mala tento spravodlivý prechod uľahčovať, zachovávať pritom svoju vonkajšiu konkurencieschopnosť a zamedzovať úniku uhlíka, a to najmä prostredníctvom podpory a mobilizácie investícií a inovácie v oblasti technológií na podporu klimatickej neutrality.
6. Keďže výskum a inovácia sú kľúčovými hybnými silami vyššej produktivity a spravodlivého dosiahnutia klimaticky neutrálneho hospodárstva, je potrebné realizovať ďalšie investície do výskumu, vývoja a inovácie na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ. Kľúčové pre dosiahnutie cieľov v oblasti klímy aj rastu sú napr. nové multidisciplinárne prístupy, ambiciózne zavádzanie digitálnych riešení a napredovanie v riešeníach v oblasti biohospodárstva a obehového hospodárstva, systémoch inteligentnej energetiky a efektívnom využívaní zdrojov. Nový, udržateľný model rastu založený na znalostiach a inovácii si vyžaduje obnovenie Európskeho výskumného priestoru (EVP) a obnovený politický záväzok v oblasti viacúrovňového riadenia, ktoré umožňuje lepšie prepojenie medzi vzdelávaním, výskumom a inováciou.

7. Do programu udržateľného rastu by mali byť zapojení aj občania, mal by rešpektovať a podporovať európske sociálne hodnoty, ako aj základné zásady EÚ, a to aj pokiaľ ide o inkluzívnosť, územnú súdržnosť i geografické a demografické rozloženie. Je zásadne dôležité venovať sa potrebe opätovného získania dôvery občanov a nastolenia zodpovednosti členských štátov, keďže tieto aspekty sú pre budúci rozvoj EÚ kľúčové. Jedným z hlavných prvkov budovania dôvery je zodpovedné obchodné správanie, v súvislosti s čím by sa mali preskúmať ďalšie spôsoby, ako povzbudiť súkromný sektor k tomu, aby prispel k dosiahnutiu skutočne udržateľného rastu.

2. Potreba nového holistického programu EÚ pre udržateľný rast

8. Strategický a ambiciózny plán udržateľného rastu by mal mať v kontexte pracovného programu nadchádzajúcej Komisie významné miesto, pričom by mal prepájať relevantné oblasti politiky. Politický program Európy bude musieť byť v súlade s rýchlo napredujúcim sociálno-ekonomickým, technologickým a trhovým vývojom.
9. Program udržateľného rastu by mal jasne vymedzené politické ciele (uvedené v kapitole 3 tohto dokumentu) a jasne by sa v ňom stanovovalo, že integrovaný prístup kombinujúci príspevky z rôznych relevantných politických oblastí bude efektívnejší ako politické opatrenia zvolené osobitne. Okrem toho by sa mal zriadiť monitorovací mechanizmus, ktorý by pomohol zabezpečiť systematické vykonávanie program rastu a monitorovanie a pravidelné nahlasovanie dosiahnutého pokroku.
10. Vykonávanie programu EÚ v oblasti rastu a jeho monitorovanie by mohli vo veľkej miere vychádzať z existujúcich systémov monitorovania a ich reorganizácie. Mohlo by sa tiež preskúmať, či by sa na monitorovanie vykonávania programu EÚ v oblasti rastu a lepšie sledovanie cieľov integrovanej politiky mohol použiť európsky semester alebo nástroj, ktorým sa európsky semester nahradí. Potrebné ukazovatele monitorovania by Komisia naďalej rozvíjala v úzkej spolupráci s členskými štátmi.

11. Pokrok vo vykonávaní programu rastu by sa mal pravidelne nahlasovať v správach. Výsledky týchto správ by sa mohli prerokovať na zasadnutiach Rady pre konkurencieschopnosť. Súčasná previerka konkurencieschopnosti by sa mohla obnoviť tak, aby zahŕňala napríklad správu o pokroku vo vykonávaní programu rastu. Možné obnovenie previerky konkurencieschopnosti je potrebné podrobnejšie prediskutovať medzi členskými štátmi a Komisiou. Užitočným príspevkom k realizácii integrovaného prístupu by bola aj spolupráca medzi rôznymi zloženiami Rady.

3. Hlavné politické ciele

12. Hlavnými cieľmi budúcej Komisie by malo byť zvyšovanie produktivity, vytváranie hodnôt a zabezpečenie efektívneho a spravodlivého prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo. Na tento účel predsedníctvo v úzkej spolupráci s členskými štátmi identifikovalo nasledujúce hlavné politické ciele programu EÚ v oblasti rastu a prostriedky na ich dosiahnutie. Tieto ciele by sa mali stať jadrom pracovného programu budúcej Komisie. Nejde však o úplný zoznam politických opatrení.

Dosiahnutie spravodlivého prechodu na klimaticky neutrálne odvetvia priemyslu, výroby a služieb, podpora obnovy a zvýšenie úrovne obnovy a digitalizácie európskych priemyselných odvetví, ako aj rozvoj silných globálnych a európskych hodnotových reťazcov

13. Úspech európskeho priemyslu závisí vo veľkej miere od jeho schopnosti osvojiť si nové technológie a obchodné modely, ktoré podporujú digitalizáciu, klimatickú neutralitu a efektívne a environmentálne šetrné využívanie zdrojov. Európsky priemysel musí tiež byť nákladovo efektívny počas celého životného cyklu a schopný globálne prispievať k zmierňovaniu zmeny klímy. Osobitne dôležitú úlohu bude zohrávať to, ako budú podniky rôznych veľkostí schopné vytvárať hodnotové reťazce, ktoré uspokojujú potreby zákazníkov a pôsobia cezhranične alebo pokrývajú viac ako jeden sektor, a získavať k takýmto reťazcom prístup. Mimoriadne dôležité je aj to, aby sa mohli aktívne zapájať do inovačných ekosystémov a využívať ich. To si vyžaduje silný dôraz na politiku v oblasti výskumu a inovácie. Rozvoj a adaptácia nových technológií si vyžaduje nové druhy zručností, na ktoré sa podniky budú môcť spoľahnúť. Efektívna hospodárska súťaž a dobre fungujúci jednotný trh sú okrem toho absolútne základnými podmienkami zlepšenia hospodárskeho rastu a produktivity a rovnako predstavujú pre európske podniky cestu k tomu, aby úspešne súperili na globálnych a európskych trhoch a stali sa nielen európskymi, ale aj globálnymi lídrami, čím do budúcnosti prispievajú k strategickej autonómii.
14. Budúce politické prístupy EÚ by mali byť účinnejšie, pokiaľ ide o obnovu európskych priemyselných odvetví a podnikov a ich podporu pri rozširovaní a zlepšovaní prístupu ku globálnym a európskym trhom. Podniky zároveň čelia čoraz väčšiemu tlaku, aby zabezpečili, že ich správanie bude environmentálne a sociálne zodpovedné. Politiky EÚ by tento vývoj mali uľahčovať.
15. Rast založený na inovácii má zásadný význam pre vytvorenie rovnakých podmienok pre európske podniky a umožňuje im rýchle rozširovanie a rast. Okrem toho je dôležité zabezpečiť najlepší možný ekosystém pre rozvoj inovačných činností. Kvalita regulačnej a legislatívnej kultúry v súvislosti s inováciou sa preto pre globálnu konkurencieschopnosť EÚ stáva čoraz dôležitejšou. Vyžaduje si to aj prijatie a vykonávanie ambiciózných reforiem na vnútroštátnej úrovni.

16. Je mimoriadne dôležité podporovať vytváranie a rozvoj strategických hodnotových reťazcov a ich prepojenie s globálnymi sieťami na vytváranie hodnôt. Osobitná pozornosť by sa mala venovať hľadaniu spôsobov, ako zabezpečiť, aby bol európsky priemysel – najmä MSP a podniky so strednou trhovou kapitalizáciou v celej Európe – schopný vytvárať spoločné strategické hodnotové reťazce. Európa ako podnikateľské prostredie by mala zabezpečiť, aby podniky mali možnosť rozširovať sa a maximalizovať tvorbu hodnôt a svoju úlohu v rámci globálnych hodnotových reťazcov, ktoré zahŕňajú celú škálu činností spojených s poskytovaním výrobkov alebo služieb. Tieto činnosti sa realizujú naprieč viacerými krajinami a zahŕňajú nezávislé trhové vzťahy a výmeny v rámci podniku. Hodnotové reťazce sa tiež môžu rýchlo meniť, najmä v dôsledku rýchleho technologického a najmä digitálneho vývoja.
17. Priemyselné odvetvia sú z dôvodu servitizácie výrobného priemyslu čoraz závislejšie od služieb. Na druhej strane, európsky trh služieb potrebuje na svoj ďalší rozvoj a diverzifikáciu prosperujúci európsky priemysel. Politiky v oblasti priemyslu a jednotného trhu by sa preto mali formovať v úzkej súčinnosti, aby sa optimalizovali synergie týchto dvoch oblastí politiky a možnosti, ktoré ponúka narastajúca vzájomná závislosť služieb a priemyslu pri vytváraní pridanej hodnoty v kontexte globálnych hodnotových reťazcov.
18. Potrebné politické opatrenia:
- Podporovať rozvoj strategických hodnotových reťazcov, napríklad v súvislosti s kľúčovými digitálnymi, obehovými a čistými technológiami, a ich prepojenie so sieťami na vytváranie hodnôt s cieľom stimulovať transformáciu európskeho priemyslu. Tieto politické prístupy vrátane „dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu“ (IPCEI) by mali zabezpečiť rovnosť príležitostí pre priekopnícke podniky, nových aktérov a MSP. Je dôležité, aby boli výsledky dostupné pre širší európsky priemyselný ekosystém.
 - Vytvoriť podnikateľské prostredie, ktoré stimuluje inováciu a zavádzanie technológií do praxe, s cieľom vytvoriť trh pre nákladovo efektívne udržateľné riešenia a obchodné modely obehového hospodárstva. To si vyžaduje konzistentný regulačný rámec, aby sa zabezpečilo, že priemysel bude investovať do nových technológií v záujme toho, aby sa európske priemyselné odvetvia a podniky stali nenahraditeľnými dodávateľmi klimaticky neutrálneho a obehového hospodárstva.

- Posilniť existujúce a vytvárať vhodné nové finančné nástroje určené na podporu klimaticky neutrálneho priemyslu a na rozširovanie inovačných MSP. Pokiaľ ide o prístup k financovaniu, EÚ musí podporovať viac súkromného financovania európskych projektov, najmä prostredníctvom verejno-súkromných partnerstiev.
- Vytvoriť čo najlepší ekosystém pre rozvoj inovačných činností, napríklad plným využitím politiky duševného vlastníctva. Vzhľadom na nový hospodársky a technický vývoj je potrebný komplexný strategický prístup k problematike duševného vlastníctva, aby sa zabezpečilo inteligentné využívanie duševného vlastníctva podnikmi a aktérmi v oblasti inovácie. Ďalšie investície do otvorených noriem sú potrebné na vytvorenie globálnych hodnotových reťazcov, ktoré budú prístupné pre všetkých, najmä s cieľom umožniť MSP zúčastňovať sa na vytváraní hodnôt a zachovať vedúce postavenie Európy v kľúčových oblastiach digitálnych technológií pri súčasnom zabezpečení dobre fungujúceho európskeho licenčného systému.
- Zabezpečiť, aby sa celoeurópske trhy vyznačovali účinnou hospodárskou súťažou. Presadzovanie pravidiel hospodárskej súťaže EÚ v individuálnych prípadoch musí byť zároveň založené na správnom chápaní fungovania dotknutého trhu alebo trhov.
- Zlepšiť možnosti MSP rozšíriť sa vo všetkých regiónoch Európy, ako aj ich prístup k financovaniu, napríklad prostredníctvom organizácií na podporu podnikania, ako sú klastre alebo centrá digitálnych inovácií. Dôležitá je aj podpora ich digitalizácie a rozvoja zručností.
- Preskúmať, ako podniky zabezpečujú, že ich správanie je natoľko environmentálne a sociálne zodpovedné, že sa stáva konkurenčnou výhodou.

Posilnenie jednotného trhu, ktorý bude ústretový k inovácii a ponúkne priaznivejšie podnikateľské prostredie v EÚ – najmä pre MSP, rozširujúce sa podniky a služby, a preskúmanie toho, ako podniky zabezpečujú, že ich správanie je environmentálne a sociálne zodpovedné

19. Ďalší pokrok vo fungovaní jednotného trhu je nevyhnutným prvkom vytvorenia skutočne rovnakých podmienok pre európske priemyselné odvetvia a podniky a ich rozširovania, ako aj rýchleho rozvoja nových podnikov a obchodných modelov. Jednotný trh by mal byť spravodlivý, vhodný pre digitálnu éru a mal by podporovať prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo.
20. Prioritami jednotného trhu je ďalší rozvoj trhov so službami a tovarom na základe faktov a potrieb, pričom je potrebné vychádzať zo záverov Rady z 27. mája 2019 a z lepšieho vykonávania, uplatňovania a presadzovania súčasných pravidiel jednotného trhu.
21. Siete na vytváranie hodnôt vo výrobných odvetviach prešli zásadnými zmenami, keďže pre tvorbu hodnôt v týchto sieťach je čoraz dôležitejšia servitizácia. Hlavní globálni výrobcovia sa stali aj poskytovateľmi služieb. Táto zmena je čoraz väčšmi poháňaná digitálnym hospodárstvom, napríklad platformami. Platí, že sektor služieb, najmä digitálnych služieb, má obrovský rastový potenciál, ktorý je potrebné využiť. Európa by preto mala vytvoriť skutočný trh služieb, aby sa európske podniky, najmä MSP a podniky so strednou trhovou kapitalizáciou, mohli rozširovať a stať sa globálnymi lídrami. Keďže hodnotové reťazce v priemysle sú vo veľkej miere závislé od služieb, najmä digitálnych služieb, bude v tomto smere potrebné odstrániť zostávajúce cezhraničné prekážky a zabrániť vzniku nových prekážok a rizík fragmentácie. Na to je potrebná dôkladná odvetvová analýza, ktorá umožní prijať ciele politické opatrenia zamerané viac na používateľa. Na tomto základe by sa členské štáty mali tiež zaviazat', že zlepšia svoje výsledky v oblasti znižovania obmedzení služieb a zároveň zabezpečia dodržiavanie prísnych noriem kvality a ochrany spotrebiteľa.
22. Kľúčom k riadnemu fungovaniu jednotného trhu je účinné a jednotné vykonávanie, uplatňovanie a presadzovanie pravidiel. Účinné presadzovanie a vykonávanie si vyžadujú pevný záväzok na politickej úrovni a zvýšenie transparentnosti. Preto je potrebný dlhodobý akčný plán pre lepšie vykonávanie, uplatňovanie a presadzovanie pravidiel jednotného trhu, na ktorého vypracovanie sa vyzvalo v záveroch Európskej rady z marca 2019. Rada pre konkurencieschopnosť okrem toho vo svojich záveroch z 27. mája 2019 vyzvala Komisiu, aby predložila správu o aktuálnom stave vykonávania, uplatňovania a presadzovania existujúcich právnych predpisov.

23. EÚ by mala presadzovať pokrokovú politiku jednotného trhu v rýchlo napredujúcej digitálnej ére a stanoviť si za cieľ, že Európa sa stane globálnym lídrom v digitálnom hospodárstve. Budúce politiky by preto mali vytvoriť rovnaké podmienky pre podniky, zvýšiť ich konkurencieschopnosť a produktivitu a mali by pomôcť zabezpečiť rýchlejšie šírenie a lepšie prijímanie digitálnych technológií a riešení.
24. Posilnenie jednotného trhu a vytvorenie podmienok pre udržateľný rast si vyžadujú vhodné a priaznivé regulačné prostredie, ktoré podnecuje inováciu, konkurencieschopnosť, zamestnanosť, ako aj blahobyt občanov a zároveň zohľadňuje potreby MSP. Dôsledné využívanie všetkých zásad a nástrojov lepšej regulácie, najmä tých, ktoré podporujú udržateľnosť a inováciu, je predpokladom pre to, aby sa vytvorilo regulačné prostredie pre udržateľný rast, ktoré bude viac orientované na budúcnosť, poháňané trhom a založené na dôkazoch. Je dôležité pokračovať v systematickom a ambicióznom úsilí o lepšiu reguláciu a lepšie fungovanie regulačného prostredia, pričom začať treba z tohto východiskového bodu a prijatých záväzkov.
25. Potrebné politické opatrenia:
- Prehľbovať analýzu existujúcich prekážok jednotného trhu, ako v marci 2019 požiadala Európska rada, a koordinovať vhodné opatrenia s cieľom priniesť primerané regulačné alebo neregulačné riešenia.
 - Uskutočňovať dôkladné odvetvové analýzy, najmä pokiaľ ide o služby, a umožniť tak ciele politické opatrenia zamerané viac na používateľa, ako aj identifikovať príležitosti a prekážky, s ktorými sa stretávajú podnikatelia.
 - Zabezpečiť rýchlejšie šírenie a lepšie prijímanie digitálnych a iných technológií a riešení pre podniky, najmä MSP.

- Prijat' dlhodobý akčný plán vykonávania, uplatňovania a presadzovania pravidiel jednotného trhu, ako v máji 2019 požiadala Rada pre konkurencieschopnosť, a posilniť vnútroštátne a únijné kapacity v oblasti presadzovania a vykonávania tak, že sa využijú existujúce nástroje a zväžia sa aj možné štrukturálne či administratívne riešenia. Uvedený akčný plán by sa mal kombinovať s pravidelnými správami o aktuálnom stave fungovania jednotného trhu.
- Posilniť spoluprácu medzi vnútroštátnymi orgánmi s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie a presadzovanie súčasných pravidiel EÚ. Komisia môže zohrávať dôležitú úlohu tým, že poskytne moderné nástroje na výmenu informácií medzi vnútroštátnymi orgánmi a bude vytvárať siete.
- Zabezpečiť efektívne využívanie systému normalizácie s cieľom podporiť inováciu a globálnu konkurencieschopnosť európskych priemyselných odvetví a podnikov.
- Posilniť regulačnú konkurencieschopnosť EÚ v súlade so zásadami lepšej právnej regulácie tým, že sa budú presadzovať jasnejšie a jednoduchšie pravidlá EÚ, ktoré pre európske podniky a občanov nepredstavujú zbytočnú regulačnú záťaž.

Zabezpečenie toho, aby sa EÚ stala globálnym lídrom v oblasti digitálneho hospodárstva a celosvetovo atraktívnym flexibilným trhom pre digitalizáciu a digitálne služby.

26. V čase silnej globálnej hospodárskej súťaže musí Európa zabezpečiť priaznivé prostredie pre európske podniky, aby mohli súťažiť s globálnymi aktérmi. Preto je dôležité uchopiť zrýchľujúcu sa digitálnu transformáciu nášho hospodárstva a našej spoločnosti, ktorá prináša nové príležitosti i nové výzvy. EÚ by mala prijať politiky, ktorými podporí rýchle zavádzanie digitálnych technológií a riešení v spoločnosti a hospodárstve, a to najmä v MSP.

27. Digitalizácia, umelá inteligencia, dáta a platformové hospodárstvo sú kľúčovými hnacími silami pre urýchlenie európskej produktivity, rastu, prosperity a zamestnanosti v globálnom kontexte. Európa preto potrebuje jednotnú digitálnu politiku, ktorá umožní cezhraničnú inováciu, konkurencieschopnosť a zavádzanie kľúčových technológií do praxe, aby európske podniky mohli rásť a súťažiť na celom svete.
28. Prechod na klimatickú neutralitu bude mať vplyv na všetky priemyselné odvetvia a bude si vyžadovať značnú reorganizáciu. Je nevyhnutné zabezpečiť, aby tento prechod a potrebná reorganizácia prebehli spravodlivo. Rýchlo sa zvyšuje globálny trhový potenciál obehových a klimaticky vhodných riešení založených na digitálnych technológiách, a najmä lepšieho využívania údajov. Digitálne a obehové riešenia môžu znížiť transakčné náklady a zvýšiť energetickú a materiálovú efektívnosť priemyselných procesov a hodnotových reťazcov. Budúce politické prístupy EÚ by mali podporovať rozvoj a zavádzanie podporných kľúčových technológií a služieb, ako aj reorganizáciu procesov a hodnotových reťazcov zo strany európskych podnikov, aby EÚ dokázala rozšíriť a využívať svoju konkurenčné výhody v oblasti zelených riešení.
29. Európske podniky by mali prevziať kľúčové úlohy v ekosystémoch vznikajúcich v blízkosti nových platforiem a snažiť sa byť atraktívnymi partnermi pre globálne podniky. V záujme posilnenia ekosystémov pre európske priemyselné a vesmírne údaje by Európska komisia mala naďalej zavádzať mechanizmy na podnecovanie a stimuláciu výmeny, spoločného využívania a združovania údajov.
30. Takisto bude potrebné vytvoriť stimuly pre podniky a podnikateľov, ktorými sa podnieti výmena údajov. Jedným z kľúčových prvkov v budúcnosti bude dôvera ľudí v digitálne platformy a bezpečnosť ich údajov. Zvýšená kybernetická bezpečnosť je kľúčovým prvkom budovania dôvery podnikov a občanov v digitálne riešenia.
31. Umelá inteligencia a automatizácia sú kľúčovými nástrojmi na zlepšenie konkurencieschopnosti EÚ v rámci globálneho dátového hospodárstva. Internet vecí, umelá inteligencia a iné vznikajúce technológie vytvárajú nové možnosti pre rast európskeho priemyslu.

32. Potrebné politické opatrenia:

- Vypracovať komplexný plán pre regulačný rámec pre údaje, ako aj spravodlivé a inovačné využívanie a opätovné využívanie údajov (vrátane pravidiel ochrany súkromia, prístupu, interoperability, prepojenosti, výmeny a vlastníctva, ako aj etiky a integrity).
- Vypracovať usmernenia Európskej únie pre spravodlivú a legálnu výmenu a využívanie údajov, ktoré používateľom poskytnú nástroje na kontrolu svojich údajov a umožnia im bezpečný prístup k svojim údajom a ich prenos rôznym poskytovateľom služieb.
- Snažiť sa, aby EÚ a európske podniky vo veľkej miere vyvíjali a využívali umelú inteligenciu, a to zabezpečením toho, aby európsky základný a aplikovaný výskum v oblasti umelej inteligencie dosahoval konkurencieschopnú úroveň vo vzťahu k ostatným popredným regiónom.
- Zdôrazňovať potrebu európskeho prístupu k ľudským a etickým aspektom umelej inteligencie. Spraviť z EÚ priekopníka a vzor v oblasti etiky umelej inteligencie. Dodržiavať etické zásady a budovať dôveru ako konkurenčné výhody vytvorením stimulov a mechanizmov pre európske podniky, výskum a inováciu, ktorými sa zabezpečí ľudská kontrola a transparentnosť rozhodnutí a riešení, ktoré poskytuje umelá inteligencia (napríklad možnosť vysledovať, vysvetliť a interpretovať ich). Okrem toho by sa mohli vypracovať usmernenia na podporu praktického vykonávania v rámci jednotlivých odvetví.
- V záujme posilnenia ekosystémov pre európske priemyselné a vesmírne údaje by Európska komisia mala naďalej zavádzať mechanizmy na podnecovanie a stimuláciu výmeny, spoločného využívania a združovania údajov.
- Posúdiť, či je rámec hospodárskej súťaže EÚ vhodný na riešenie postupov narušajúcich hospodársku súťaž v rámci platformového a dátového hospodárstva, a zabezpečiť, aby presadzovanie pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže v jednotlivých prípadoch vychádzalo zo správneho pochopenia fungovania príslušného trhu alebo trhov.

- Nabádať európskych občanov, aby dôverovali digitalizovanej spoločnosti, ponúkaním riešení v oblastiach, ako je transparentnosť algoritmov a riadenie údajov zamerané na človeka, za podpory účinného vykonávania všeobecného nariadenia o ochrane údajov.

Presadzovať inovačnú transformáciu, ktorú bude sprevádzať ambiciózny súbor politík vyzdvihujúci investície do znalostí, využívanie výsledkov výskumu a zavádzanie inovácií do praxe, pričom sa výskum a inovácia identifikujú ako kľúčová hybná sila produktivity, politík a riešení pre udržateľný rast.

33. Politika v oblasti výskumu a inovácie prispieva horizontálne a systematicky k programu udržateľného rastu. Tento nový model udržateľného rastu založený na znalostiach a inovácii by mal podporovať hospodársku otvorenosť a trhy priaznivé pre inováciu a mal by zahŕňať ambiciózny súbor politík vrátane oveľa vyšších úrovní investícií do výskumu a inovácie a obnovy nášho priemyslu, ako aj intenzívnejšie využívanie inovačného verejného obstarávania. Tieto trhy sú kľúčom k podnecovaniu využívania výsledkov výskumu v praxi a rýchleho zavádzania prevratných inovácií zo strany európskeho priemyslu a podnikov nákladovo efektívnym spôsobom, napríklad v oblasti digitálnych, klimaticky neutrálnych a zdrojovo efektívnych technológií. Ústredným programom EÚ na dosiahnutie týchto ambícií je Horizont Európa.
34. EÚ by mala podporovať koordinované úsilie v oblasti výskumu a inovácie a stanoviť jasné akčné smerovanie investícií s cieľom uľahčiť a podporiť riešenia zamerané na prechod na klimatickú neutralitu a využívať výhody digitalizácie. V tejto súvislosti je kľúčovým procesom na rozhraní politík v oblasti výskumu, inovácie a priemyslu podpora strategických hodnotových reťazcov pri dosahovaní a zabezpečovaní postavenia a jedinečnej hodnoty priemyslu EÚ na celosvetovej úrovni v rozvíjajúcich sa a strategicky významných odvetviach.
35. Rovnako, zabezpečenie technologickej neutrality a otvorenosti voči novým a inovačným prístupom a obchodným modelom zo strany nových účastníkov trhu posilňuje odolnosť a agilnosť európskeho hospodárstva. Výskum poskytuje pevnú znalostnú základňu pre budúcu inováciu a verejno-súkromná spolupráca v rámci výskumu a inovácie v rôznych formách urýchľuje obnovu priemyslu. Politiky otvorenej vedy zase ponúkajú potenciál pre budúce európske inovácie, ktoré sú výsledkom našich investícií do znalostnej základne a zvyšujú tvorivosť a schopnosť reagovať na spoločenské výzvy v oblasti výskumu a inovácie.

36. Prostredníctvom rozvoja a zavádzania špičkových technológií, európskej strategickej infraštruktúry a kapacity a významných súborov údajov na verejné i súkromné využívanie sa politika v oblasti kozmického priestoru stala kľúčovým faktorom budúceho udržateľného rastu a základom pre monitorovanie klímy a využívania zdrojov. Potenciál kozmických riešení v rôznych odvetviach a v novom kozmickom hospodárstve je zo svojej podstaty globálny.
37. Úzkou koordináciou s priemyselnou a digitálnou politikou a politikou v oblasti zručností musíme zabezpečiť, aby európsky základný a aplikovaný výskum v oblasti umelej inteligencie dosahoval konkurencieschopnú úroveň vo vzťahu k iným popredným krajinám. Malo by sa uznať prepojenie medzi umelou inteligenciou a inými novými technológiami, ako je napríklad blockchain, kvantová výpočtová technika či prepojenie medzi mozgom a strojom, ako aj príspevky, ktoré sa už na úrovni EÚ poskytli, a malo by sa využiť na rýchly ďalší rozvoj spoločného prístupu. Patrí sem zlepšenie európskych spôsobilostí v oblasti umelej inteligencie a presadzovanie zavádzania digitálnych technológií do praxe okrem iného zo strany európskych priemyselných odvetví a podnikov poskytujúcich služby, pričom je zároveň potrebné venovať sa aj otázkam etiky, bezpečnosti a ochrany.
38. V záujme využitia potenciálu nových technológií by spoločenské aj podnikateľské subjekty mali investovať do zručností, ich zlepšovania a aktualizovania u pracovníkov a výskumníkov vo všetkých fázach, čím sa uľahčí mobilita pracovnej sily a vytvorí sa inovácie, ktoré dopĺňajú ľudskú prácu.
39. Prístup k financovaniu je kľúčovým faktorom rozširovania MSP a táto otázka by sa mala náležite riešiť na úrovni EÚ. EÚ by mala naďalej integrovaným spôsobom rozvíjať európske kapitálové trhy a mechanizmy verejného financovania s cieľom inteligentne kombinovať fondy EÚ so súkromnými zdrojmi financovania, aby sa dosiahla obnova a účinné rozširovanie európskych podnikov s vysokým potenciálom rastu. Na tento účel by sa v záujme vhodných riešení pre rôzne potreby financovania mal ďalej posilniť európsky kapitálový trh. V tejto súvislosti a v kontexte doplnenia vnútroštátnych iniciatív je potrebné urýchlene podporiť iniciatívu Európskej rady pre inováciu (EIC) s cieľom identifikovať a rozšíriť prelomové a prevratné inovácie, najmä so zameraním na MSP.

40. Potrebné politické opatrenia:

- Zvýšiť objem investícií do výskumu a inovácie v záujme dosiahnutia cieľa 3 % HDP spôsobom, ktorý podnieti súkromné investície a zapojí všetky zainteresované strany.
- Vytvoriť z výskumnej a inovačnej politiky neoddeliteľnú horizontálnu súčasť európskej politiky udržateľného rastu, ktorá sa opiera o posilnený program Horizont Európa. Vyžaduje si to medziodvetvový záväzok k spoločným cieľom.
- Začleniť inovačné a transformačné hľadisko do verejných politík (napr. zdravotná starostlivosť a sociálne služby, zmena klímy, energetika, doprava) s cieľom zlepšiť schopnosť riešiť výzvy, ktoré sú často horizontálnej povahy.
- Presadzovať širšie systémové zmeny vrátane tvorby nových druhov politík a nástrojov a ich začlenenie do nového súboru politík. Medzi nové nástroje patria napríklad právne predpisy priaznivé pre inováciu a vývoj nástrojov, ktoré podporujú experimentovanie vrátane prostredí na testovanie a pilotnú infraštruktúru.
- Integrovaným spôsobom rozvíjať európske kapitálové trhy a mechanizmy verejného financovania s cieľom inteligentne kombinovať fondy EÚ so súkromnými zdrojmi financovania, aby sa dosiahla obnova a účinné rozširovanie európskych podnikov s vysokým potenciálom rastu.
- Stanoviť jasné akčné smerovanie financovania zo strany EÚ, ktoré uľahčuje obnovu priemyslu a podporuje riešenia zamerané na prechod na klimatickú neutralitu.

Zvýšiť konkurencieschopnosť a produktivitu Európy prostredníctvom investícií do vzdelávania, ďalšieho vzdelávania, rekvalifikácie, zvyšovania úrovne zručností a získavania nových zručností potrebných v digitálnom svete, v rámci priemyselnej transformácie a prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo.

41. Na riešenie výziev, ktorým EÚ čelí v súvislosti so zmenami pracovného života, digitalizáciou a zmenou klímy, sú potrebné nové zručnosti, ako aj strategickejší a koordinovanejší európsky prístup ku kontinuálnemu vzdelávaniu. Kontinuálnym vzdelávaním sa posilní rast a konkurencieschopnosť, napríklad zlepšením schopnosti EÚ vytvárať inovácie. Umožňuje tiež občanom zapojiť sa do digitálneho a technologického rozvoja a zvyšuje tým inkluzívnosť, rovnosť, odolnosť a blahobyť všetkých počas celého života. Mali by sa zohľadniť základné zručnosti aj špecializované odborné znalosti. Súvisí to aj s koncepciou „hospodárstva blahobytu“, ktorá je založená na uznávaní blahobytu občanov ako hnacej sily hospodárskeho rastu a naopak.
42. Budúca potreba nových druhov zručností a kompetencií si vyžaduje systematické presadzovanie rozvoja zručností na európskej úrovni, ako aj na úrovni členských štátov. Dôležité sú aj nové prístupy k riešeniu spolupráce medzi vzdelávacími a výskumnými systémami a podnikateľským sektorom. Okrem toho sú potrebné pružnejšie pracovné prístupy k rekvalifikácii a zvyšovaniu zručností európskej pracovnej sily, aby sa splnili požiadavky digitálnej éry a prebiehajúcej priemyselnej transformácie. Týka sa to všetkých odvetví a všetkých úrovní. EÚ by mala naďalej aktívne podporovať projekty, ako je európsky vzdelávací priestor (EHP), ktorých cieľom je odstrániť prekážky štúdiá v inom členskom štáte EÚ, ako aj úsilie členských štátov o posilnenie systémov kontinuálneho a všeobecného vzdelávania zameraných na budúcnosť.
43. Vďaka digitálnym riešeniam ľudia pracujú viac naprieč hranicami. Zvyšuje sa tým mobilita pracovnej sily a produktivita, pretože sa rozširuje základňa zručností. Zároveň si to vyžaduje spravodlivú a vyváženú mobilitu a osvedčené postupy pri pomoci zahraničným pracovníkom a ich rodinám integrovať sa do rôznych členských štátov.
44. Potrebné politické opatrenia:
- Vypracovať komplexný strategický európsky prístup, ktorým sa posilňuje postavenie jednotlivých aktérov (nový európsky program v oblasti zručností) a ktorý sa zameriava na investovanie do zručností pre všetkých občanov a všetky fázy života s cieľom vytvoriť európsku stratégiu kontinuálneho vzdelávania.

- Zabezpečiť vykonávanie tejto stratégie tak, aby zahŕňala európske sociálne hodnoty a bola prínosom pre občanov a podniky. Týmto programom by sa tiež mala hľadať rovnováha medzi digitálnou a priemyselnou transformáciou a dôsledkami spravodlivého prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo a ich vplyvom na trh práce.
- Podporovať členské štáty v ich úsilí o kontinuálne vzdelávanie a rekvalifikáciu/zvyšovanie úrovne zručností a zlepšovať spoluprácu medzi vzdelávaním a odbornou prípravou, výskumom a podnikateľským sektorom.
- Preskúmať možnosti realizácie iniciatív na európskej úrovni, ktoré uľahčia investície do kontinuálneho vzdelávania, vrátane spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom.

Posilnenie vonkajšieho rozmeru konkurencieschopnosti EÚ a lepšie využívanie príležitostí jednotného trhu s cieľom zlepšiť globálnu konkurencieschopnosť európskych priemyselných odvetví.

45. EÚ by mala pokračovať v presadzovaní vlastných záujmov a podporovať svoje hodnoty, ako je otvorenosť vo svetovom obchode a rovnaké globálne podmienky, s cieľom prispieť k úspechu európskych občanov a pomôcť podnikom a priemyslu v plnej miere využívať globálne hodnotové reťazce. Posilnenie otvorených obchodných politík je obzvlášť dôležité v súčasnej situácii, keď medzinárodný obchodný systém a výhody otvoreného svetového obchodu čelia čoraz väčšiemu tlaku. EÚ by mala naďalej presadzovať otvorenosť a multilaterálny obchodný systém založený na pravidlách. Zároveň sa musí EÚ aktívne angažovať vo viacstranných a dvojstranných rokovaníach s tretími krajinami s cieľom zabezpečiť prístup na trh pre tovar, služby a investície a získať prístup na trhy verejného obstarávania.

46. Štátne dotácie a iné opatrenia obmedzujúce obchod môžu vytvorením nespravodlivých výhod pre firmy z krajín mimo EÚ narušiť trhy a poškodiť európske podniky. Takéto opatrenia by sa mali riešiť pomocou dostupných nástrojov obchodnej politiky v rámci medzinárodných rokovaní, konaní o urovnaní sporov a v prípade potreby pomocou nástrojov, ako sú vyrovnávacie opatrenia. Mala by sa presadzovať aj reforma WTO s cieľom zvýšiť transparentnosť, odstrániť prekážky obchodu a aktualizovať viacstranný právny základ, ktorý by zodpovedal súčasným výzvam v medzinárodnom obchode. Znamenalo by to preskúmať existujúci rámec dohôd WTO a doplniť nové právne režimy pre oblasti, ako je digitálny obchod a prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo.
47. Potrebné politické opatrenia:
- Podporovať ambiciózne prístup na viacstranných fórach a presadzovať reformy WTO s cieľom zvýšiť transparentnosť, odstrániť prekážky obchodu, zabezpečiť fungovanie systému urovnávania sporov a aktualizovať multilaterálny súbor pravidiel tak, aby zodpovedal súčasným výzvam v medzinárodnom obchode, ako je digitálny obchod, voľný tok údajov a prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo.
 - Systematicky riešiť nekalé obchodné praktiky a proaktívne pristupovať k presadzovaniu vlastných záujmov a hodnôt EÚ, ako aj podporovať digitálny obchod prostredníctvom obchodných dohôd a zabezpečiť voľný tok údajov.
 - Zabezpečiť, aby rámec hospodárskej súťaže EÚ zodpovedal novému technologickému vývoju. Všetky aktualizácie však musia vychádzať z jasných faktov a dôkazov a zároveň zabezpečiť účinnú hospodársku súťaž na trhu. Protisúťažné správanie hospodárskych subjektov s (diskriminačnou) štátnou pomocou poskytovanou tretími krajinami by sa malo riešiť prostredníctvom účinných medzinárodných pravidiel o dotáciách a primeraného využívania nedávno modernizovaných nástrojov na ochranu obchodu.
 - Pokračovať vo využívaní obchodných a investičných rokovaní na zlepšovanie prístupu na trh a presadzovať normy EÚ, regulačné požiadavky a hodnoty v zahraničí. Usmerňujúcou zásadou by mala byť udržateľnosť vo všetkých aspektoch (hospodárskom, sociálnom i environmentálnom).